

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 9 ta' Mejju, 2017

**Il-Pulizija
(Spettur Maurice Curmi)**

-vs-

**Abdoul Moumine Abdoulaye Maiga, detentur tal-Passaport tan-Niger
numru 09PC33296**

Kumpilazzjoni Nru. 479/2016

Il-Qorti,

Rat 1-akkuži miġjuba fil-konfront tal-imputat Abdoul Moumine Abdoulaye Maiga u čioè talli:

F' Lulju, 2015 u fil-gimghat ta' qabel f'dawn il-Gzejjer, b'mezzi kontra 1-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifikasi foloz, jew billi inqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen 1-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immagħarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, għamel qligh ta' aktar minn hamest elef ewro (€5,000), għad-detriment ta' Miriam Rodriguez Quintero, detentrici tal-Karta tal-identita` numru 70900A.

U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, approprija ruħħu, billi dawwar bi profit għalihi jew għal persuna/i ohra, minn haga ta' haddiehor li tkun giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgħib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat, s-somma ta' aktar minn hamest elef ewro (€5,000), għad-detriment ta' Miriam Rodriguez Quintero, detentrici tal-Karta tal-identita` numru 70900A.

Il-Qorti giet mitluba sabiex barra milli tapplika 1-pienā skond il-Ligi, tordna lill-imputat sabiex ihallas 1-spejjeż li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti

jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 532A, 532B u 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat n-nota ta' rinviju ghal gudizzju tal-Avukat Generali tas-7 ta' Frar, 2017,¹ permezz ta' liema baghat lill-imputat biex jigi gudikat minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

Semghet ix-xhieda.

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Rat 1-atti u d-dokumenti kollha.

Ikkunsidrat:

Illi 1-**Ispettur Maurice Curmi** esebixxa ir-rapport² li 1-parte leza ghamlet mal-Pulizija nhar il-11 ta' Lulju, 2015, fejn din rrakontatilhom li 1-imputat kien qalilha li jekk ittih €15,000 kien jirritorna dawk il-flejjes flimkien ma €10,500 fuqhom, fejn wara li jinvesti 1-profit generat, jibqaw jaghmlu flus b'dan il-mod.³ Nhar is-7 ta' Lulju, 2015, Ricardo mar għandha u hi tagħtu 300 nota bankarja tal-€50 mingħajr ricevuta ghax fdatu. Kien cemplilha f'xi 6am u qalilha li fit-8am kien sejjer biex itiha 1-flus imma qatt ma mar. L-Ispettur Curmi esebixxa ukoll 1-istqarrija⁴ tal-imputat fejn dan ammetta bla tlaqlīq li kien ingahta €15,000 mingħand il-parte leza “**Yes she did give me the sum of €15,000....I will give them back to her in about one month's time.**”⁵ **Jammetti ukoll li kien qed juza identita` falza**, Richard Malere “*they are just friends and they only know me as Richard Malere and they do not know my real name*”. Jghid li lill-parte leza kien qalilha li jismu “Ricardo”.⁶

Illi xehdet **Miriam Rodriguez Quintero** li spjegat kif ltaqghet mal-imputat, li kienet tafu bahla Ricardo, fis-sajf tal-2014 u saru hbieb. Regħġet ltaqgħet mieghu f'Lulju, 2015, “*Ergajna bdejna nintaqghu u hu qalli jekk intih 15,000 hu kien ha jtini tliet darbiet dak l-ammont ghaliex hu kien jaf kif jirdoppja l-flus. Għalhekk jiena tajtu l-flus u fid-dar tiegħi hallieli kaxxa ssigillata. X'hin ftahta sirt naf li din kienet mimlija b'karti suwed u dak kollox mort għand il-pulizija.... Kien ha jirdoppjali l-flus kien qalli imma jien iddecidejt li niftaha qabel....Hu qalli biex ma niftahiem qabel il-gurnata ta' wara ghax kien hemm process li kelli jsir biex dawn il-flus jigu duplikati ghax nahseb li hu ried iz-zmien necessarju biex ikun jiusta' jsiefer.*”⁷ Tispjega li kienet bdiet tipprova tagħmel kuntatt mieghu izda kien kollu ta' xejn u hemmehekk iddecidiet li tirraporta kollox lill-Pulizija. Dakinhar li kienet marret mal-Pulizija saret

¹ Fol.104

² Dok.X fol.29-30

³ Fol.29

⁴ Dok.MC1 fol.11-12

⁵ Fo.12

⁶ Ibid.

⁷ Fol.18-19

tfittxija fil-lukanda fejn kien qed jirrisjedi izda ma sabuhx. Aktar tard fl-2016, rat ritratt tieghu fuq Facebook⁸ fejn ismu kien jidher bhala Ricard Malere u marret tghid b'dan lill-Pulizija.⁹

In kontro-ezami tghid li kellha ftit flus mgemma' Malta u l-kumplament tahomlha missierha meta kienet Spanja. Mistoqsija dwar x'kien qalilha dwar il-flus li tagħtu "Hu kien qalli lili li f'din il-kaxxa hemm il-flus tieghi li kienu qegħdin jigu duplikati..... Għax hu lili kien qalli li hemm xi likwidu għandhom xi noti, jitfghu l-likwidu fuq in-noti u jidduplikawhom..... lili ma tagħnix likwidu hu kien qalli li ha jagħmel kollox hu..... Xi gimħa qabel lili kien urieni kif jaqbad il-flus u jidduplikhom, hu kellu l-flus tieghu ta' hamsin Euro kif kien jidduplika dawn il-flus.... Minn nota bankarja ta' 50 Euro jagħmel zewg noti bankarji..... jiena rajtu b'ghajnejja filfatt qabad nota bankarja minnhom u taha lili. Għamill hekk lili biex filfatt jingannani u jaqbadni..... qabad nota bankarja ta' 50 Euro, tefgha karta ohra, zewg karti fuq kull naħa, u bil-likwidu mbaghad titrasferixxi dak li jidher..".¹⁰

Ix-xhud tikkonferma li l-imputat kien qalilha li kienet ser taqla hafna flus minn dan kollu ghaliex kienu ser jagħmlu dan drabi ohra. Il-karti, li għamel mal-€50, l-ewwel kien bojod izda meta fethet il-kaxxa sabet li kien suwed "ma qallix minn fejn kien igib dawn il-karti u jien ma saqsejtx. Hu kien qalli li hadhom minn go kaxxa tas-sigurta' gewwa l-hotel dawn il-karti li kien għamel kopja tagħhom kien hadhom minn go kaxxa tas-sigurta' minn gol-hotel."¹¹ Il-partie leza terga tirrakonta dak li għamel l-imputat biex idduplika 1-€50 billi ha karti bojod "rajtu jien personalment igibhom minn gol-kaxxa tas-sigurta'.... Hu urieni dawn il-karti, ma qadtx jghidli kif u x'fatta u qabad harighom mis-safe box, **urie[ni] kif jagħmilhom wahda fuq naha u wahda fuq ohra tal-hamsin Euro, u l-kulur imbagħad x'hin johrog x'kulur johrog il-karti minn abjad? Kif tefghalhom il-likwidu gew kopja tal-flus, tan-nota bankarja. Kienu l-istess kulur tan-nota tal-hamsin Euro.**"¹² Tkompli li meta l-pulizija ma kienx irnexxiela ssib lill-imputat sabiex tinsa din l-affari kollha xi gimħa wara qabdet u rmiet il-kaxxa u l-karti.¹³ Tikkonferma li kienet tafu biss bhala 'Riccardo'.¹⁴

Illi l-Qorti tqis li din ix-xhieda hija wahda li għandha mis-sewwa u li hi kredibbli tant li l-partie leza spjegat f'dettal akkurat l-artifizi wzati mill-imputat. Il-process li ddeskrijet bi precizjoni l-partie leza hu magħruf bhala il-black money scam. Mhemmx dubbju li hi assistiet għal dan il-process u għalhekk minkejja li l-kaxxa uzata mill-imputat ma baqghetx fil-pussess tagħha, il-Qorti tqisha bhala *safe and satisfactory*. Bir-rakkont tagħha ix-

⁸ Dok.X1 fol.31-32

⁹ Fol.20

¹⁰ Fol.22-23

¹¹ Fol.24

¹² Fol.25

¹³ Fol.26

¹⁴ Fol.28

xhud effetivament ammettiet li hi kienet qed tinvolvi ruha f'attività` kriminalita' falsifikar ta' flejjes fejn, minn tal-inqas, dak li sehh kienu atti preparatorji.

Illi l-imputat qed jigi akkuzat b'reati ta' truffa u appropijazzjoni indebita. Il-Qorti tal-Magistrati (Malta), ezaminat l-elementi rikjesti sabiex jissusisti r-reat ta' frodi:¹⁵

"Bieix jissussti ir-reat tal-frodi jew truffa gie ritenut kostantement fil-gurisprudenza u fis-sentenzi tal-qrati tagħna illi iridu jinkonkorru diversi elementi. Ibda biex irid ikun hemm ness bejn is-suggett attiv u is-suggett passiv tar-reat u cioe' bejn minn qiegħed jikkometti ir-reat u il-vittma. Hemm imbagħad l-element materjali ta' dana ir-reat u cioe' l-uzu ta' ingann jew raggieri li iwasslu lil vittma sabiex isofri it-telf patrimonjali. Finalment huwa necessarju li ikun hemm l-element formali tar-reat konsistenti fid-dolo jew fl-intenzjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna u dana sabiex jikseb profit jew vantagg għalih innifsu. Jekk xi wieħed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jisussisti. Illi f'sentenza mogħtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali (per Imħallef Carmel. A. Agius) deciza fit-22 ta' Frar 1993, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Charles Zarb**, il-Qorti għamlet esposizzjoni ferm preciza studjata u dettaljata għar-rigward ta'l-elementi ta' dana ir-reat. Il-Qorti bdiet sabiex esprimiet ruhha b'dan il-mod għar-rigward ta' dana ir-reat:

"Id-delitt tat-truffa huwa l-iprem fost il-kwalitajiet ta' serq inproprji u hu dak li fl-iskola u fil-legislazzjoni Rumana kien magħruf bhala steljolat u li jikkorrispondi ezattament għat-truffa tal-Codice Sardo, għal frodi tal-Kodici Toskan, għal Engano jew Estafa fil-kodici Spanjol, għal Bulra f'dak Portugiz, u għal Esroquerie fil-Kodici Franciz ... Id-disposizzjonijiet tal-Kodici tagħna li jikkontemplaw ir-reat ta' truffa kienew gew meħuda minn Sir Adriano Dingli mill-paragrafu 5 ta'l-artikolu 430 tal-Kodici delle Due Sicilie li hu identiku hlief għal xi kelmiet insinjifikanti għal Kodici Franciz (artikolu 405) avolja dan, il-Kodici delle Due Sicile, it-truffa kien sejhilha Frodi .....". Skond għurisprudenza kostanti, l-ingredjenti ta'l-element materjali ta' dan id-delitt ta' truffa, huma dawn li gejjin.

Fl-ewwel lok bhala suggett attiv ta' dan id-delitt jista' ikun kulhadd.

Fit-tieni lok il-Legislatur, aktar mill-interess socjali tal-fiducja reciproka fir-rapport patrimonjali individwali, hawn qed jittutela l-interess pubbliku li jimpedixxi l-uzu ta'l-ingann u tar-raggieri li jindu bniedem jiddisponi minn gid li fil-kors normali tan-negożju ma kienx jagħmel.

Fit-tielet lok hemm l-element materjali tat-truffa u jikkometti d-delitt tat-truffa kull min:

- a. b'mezzi kontra l-ligi, jew
- b. billi jagħmel uzu minn ismijiet foloz jew
- c. ta' kwalifikni foloz jew
- d. billi jinqeda b'qerq iehor u
- e. ingann jew
- f. billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz,
- g. jew ta' hila
- h. setgħa fuq haddieħor jew
- i. ta' krediti immagħarri jew
- j. sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, jagħmel qliegħ bi hsara ta' haddieħor.

¹⁵ Onor. Magistrat Dr. Edwina Grima, **Il-Pulizija vs Katia Formosa Magro**, Deciza 23 ta' Frar 2011

.... Hu necessarju biex ikun hemm ir-reat ta' truffa, li l-manuvri jridu jkunu ta' natura li jimpressjonaw bnedem ta' prudenza u sagacia ordinarja, li jridu jkunu frawdolenti u li hu necessarju li jkunu impjegati biex jipperswadu bl-assistenza ta' fatti li qajmu sentimenti kif hemm indikat fil-ligi. ....”

Dwar l-artifizzji intqal mill-Qorti illi “**hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta' l-iffrrodat. Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti anke kollegjalment komposta fil-kawza** “Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech (03.01.1896 – Kollez.XV.350) li fiha intqal illi “quell’ articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e’ necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede.”

Ghar-reati ta' truffa komtemplat fl-artikolu 308 tal-Kodici kriminali, il-Qorti iccitata lill-Imhallef Guze Flores fejn qal illi “**kif jidher mid-dicitura partikolari deskrittiva adoperata, hemm bzonn li tirrizulta materjalita’ specifika li sservi ta' supstrat ghall-verosimiljanza tal-falsita prospettata bhala vera u b'hekk bhala mezz ta' qerq. Ma huwiex bizzejed ghal finijiet ta' dak l-artikolu affermazzjonijiet, luzingi, promessi, minghajr l-uzu ta' apparat estern li jirriveni bi kredibilita' l-affermazzjonijiet menzjonieri tal-frodatur. Il-ligi taghti protezzjoni specjali kontra l-ingann li jkun jirriveni dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li taghti li dawk l-esterjorita ta' verita kif tirrendi l-idea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz mise-en-scene.**”

“....**Kwantu jirrigwarda l-element formali, cioe' kwantu jirrigwarda d-dolo ta' dan ir-reat ta' truffa, jinghad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profit tohrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem “bi hsara ta' haddiehor” ma jhallux dubbu dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju ta'l-ingustizzja tal-profit u b'dan il-mod il-legittima produttivita tal-profit hija bizzejed biex teskludi d-dolo.**”

Illi minn dina l-esposizzjoni maghmula mill-Qorti ta'l-Appell li iccittat diversi sentenzi ohra tal-qrati tagħna jidher illi l-elementi rikjesti sabiex jisussisti ir-reat tal-frodi baqghu invarjati fi-zmien.

Illi f-sentenza mogħtija mill-Corte di Cassazione Penale gie deciz illi element ewleni fir-reat tal-frodi huwa “**l'elemento del danno patrimoniale**” Biex imbagħad jissusti dana it-tip ta' reat huwa necessarju illi jezistu “**I tre momenti di cui si compone il reato e' cioe' la produzione dell'artificio, nella successiva induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell'ingiusto profitto per l'agente.**” (Cassazione penale sez.II 3 ottobre 2006 n.34179)

Illi għar-rigward ta' dana l-element soggettiv tar-reat tat-truffa, kif gie ritenut mill-awtur Francesco Antolisei, ikkwot f-sentenza ohra mogħtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali (Il-Pulizija vs Patrick Spiteri deciza 22/10/2004) : “**L'agente ... deve volere non solo la sua azione, ma anche l'inganno della vittima, come conseguenza dell'azione stessa, la disposizione patrimoniale, come conseguenza dell'inganno e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l'ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volontà sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell'ingiustizia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all'ingannato.**”

Illi l-artikolu 309 tal-Kapitolo 9, imbagħad jikkontempla ir-reat minuri tal-frodi innominat. Illi għar-rigward ta' dana ir-reat, ghalkemm l-element tar-“raggiri” jew l-“artifzji”, huwa nieqes u allura anke gidba semplici hija bizzejjed għal kummissjoni ta' dana ir-reat, izda dana irid bil-fors iwassal sabiex il-vittma u cieo' is-suggett passiv ta' dana ir-reat isofri xi telf patrimonjali. Illi kif gie deciz fis-sentenza Il-Pulizija vs Carmela German (Appelli Kriminali Inferjuri 30/12/2004): “*Kwantu għal kwistjoni jekk il-gidba semplici – a differenza ta’l-artifizji u raggiri – tistax tammonta ossia twassal għar-reat ta’ frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivamente tammonta għal qerq, cieo’ intiza jew preordinata sabiex il-persuna l-ohra (il-vittma) tagħmel jew tonoqs milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsewenti arrikkiment għal min jghid dik il-gidba u basta, s'intendi li tkun effettivamente waslet għal dana it-telf min-naha u arrikkiment min-naha l-ohra.*”

Illi mhemmx dubbju li l-imputat għamel uzu minn raggiri u artifizi li permezz tagħhom inganna lill-parti leza sabiex tagħtih il-€15,000; €15,000 li huwa stess jammetti li rcieva mingħandha.¹⁶ In vista tar-rizultanzi processwali l-imputazzjoni ta' truffa ai termini tal-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali giet ppruvata sal-grad rikjest mil-ligi.

Issir riferenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għaxdex) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Carmel Saliba**:¹⁷

“Ir-reat tal-Appropriazzjoni Indebita.”

Illi l-appropriazzjoni indebita hija ikkontemplat fl-artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali. Illi ghalkemm l-artikolu 293 jispecifika illi sabiex tirnexxi dina l-azzjoni kriminali jenhtieg il-kwerela tal-parti offiza, madanakollu l-artikolu 294 jiddisponi illi l-azzjoni titmexxa ex officio mill-pulizija meta l-oggett jigi fdat jew ikkunsinni lill-hati minhabba l-professjoni, industrija, kummerc, amministrazzjoni, kariga jew servizz tal-persuna akkuzata.

“Skond gurisprudenza kostanti u anke skond awturi, generalment huwa ritenut li l-estremi ta’ dan ir-reat ta’ appropriazzjoni indebita huma dawn li gejjin:

1. Illi l-pussess tal-haga jkun gie trasferit lis-suggett attiv tar-reat voluntariamente mill-proprietarju jew detentur, ikun min ikun. Jigi specifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivocita, li l-konsenza da parti tal-proprietarju jew detentur lil agent jew lis-suggett attiv tad-delitt, trid tkun magħmula con l'animo di spostarsi del possesso, ghax altrimenti jiffugura mhux ir-reat tal-appropriazzjoni ndebita, imma s-serq.
2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx ukoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju cieo tal-proprietà għaliex f'dan il-kaz ma jiffugurax l-element tal-azzjoni ndebita.
3. Illi l-oggett irid ikun mobbli;
4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jagħmel tieghu l-haga cieo’ ja proprja ruhu minnha, jew ibieha, jew jiddistruġġiha a proprio commodo o vantaggio;
5. Irid ikun hemm wkoll l-intenzjoni tas-suggett attiv tar-reat li ja proprja ruhu mill-oggett li jkun jaf li huwa ta’ haddiehor” (Il-Pulizija vs Marbeck Cremona - Qorti tal-Magistrati (Għawdex) – 15/02/2007).

---

¹⁶ Fol.12 tal-istqarrja

¹⁷ Deciza 31.05.2012; per Onor. Magistrat Dr Edwina Grima

Illi f'sentenza mogtija mill-Qorti tal-Appelli Kriminali flismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni** deciza fid-9 ta' Gunju 1998, il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-element essenziali li jsawwru dana ir-reat.

"Dana r-reat isehh meta wiehed (1) jircievi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jaghmel uzu minnhom b'mod specifiku;(sottolinjar tal-Qorti) (3) u minflok ma jaghmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitte ghalih jew ghal haddiehor."

Illi ghalhekk l-awtur ta' dana r-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li jkun qed jipposjedi ghal ghan specifiku, jigi imdawwar minnu daqslikieku huwa l-proprjetarju u jaghmel uzu minnu jew jiddisponi minnu bi profitte ghalih jew ghal haddiehor.

Illi kif jispjega l-awtur Francesco Antolisei:

"La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell'abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (uti dominus). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio" (**Manuale di Diritto Penale**, Giuffre` (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276)¹⁸

Illi f'sentenza ohra deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Gauci** deciza fl-14 ta' Frar 1997, il-Qorti tispjega b'mod semplici l-elementi ta' dana r-reat:

"Minn ezami ta' l-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali jidher car li wiehed mill-elementi essenziali ta' l-appropriazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: "... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha specifikat ...".

Specifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenza l-haga lill-agent u minn hadd izjed. Hija l-persuna li tikkonsenza l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispecifika lill-agent dwar kif ikollu jaghmel uzu mill-oggett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta' appropriazzjoni indebita jekk minflok jaghtihom karita'. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-agent ikun approprija ruhu mill-flus indebitament jekk jaghtihom karita', apparti l-kwistjoni tal-moralita'. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun ghamel uzu mill-flus kif specifikat. F'kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta' appropriazzjoni indebita, għandha ssir prova ta' l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u prova ta' jekk l-agent ma ikunx għamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers."

Illi finalment dwar id-dolo mehtieg għal kumissjoni ta' dana r-reat il-Qorti tagħmel pjena referenza għass-sentenza **Il-Pulizija v Dr. Seigfried Borg Cole** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-23 ta' Dicembru 2003 fejn il-Qorti hemmhekk għamlet referenza għal dak li qal il-gurista Luigi Maino fuq il-kuncett tad-dolo necessarju għal ezistenza ta' dan r-reat. (**Commento al Codice Italiano UTET (1922)** Vol IV para 1951 pagna 105 – 106):

"Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita e' necessario il-dolo. Trattandosi di delitto contro la proprietà, a scopo d'indebito profitto per se' o per un terzo, il dolo sarà costituito dalla volontarietà, della conversione con scienza della sua illegittimità e dal fine di lucro; onde colui che si appropri o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d'un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di element intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera in reato chi ne disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo ... il dolo speciale nel reato di

¹⁸ **Il-Pulizija vs Francis Camilleri** deciza fl-25 ta' Gunju 2001 – Appelli Kriminali Inferjuri

appropriazione indebita e' [come nel furto e nella truffa] l'animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell'inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale che diedero spesse volte l'esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita [e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza] il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l'operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perche' non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l'incaricato di esigere l'importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inutilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e' costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo."

Illi mill-esposizzjoni legali tal-elementi mehtiega dwar ir-reat tal-misapproprazzjoni jidher illi dana r-reat huwa bbazat fuq l-abbuз tal-fiducja li tkun giet fdata lill-agent. Dana l-abbuз jissarraf fil-fatt illi l-agent idawwar oggett li jkun gie fdat lilu ghal ghan specifikat fuzu differenti minn dak patwit tal-oggett ikkonsenjat, liema uzu divers madanakollu jrid ikun sar b'mod intenzjonal mill-agent bl-ghan li jaghmel profit minnu ghalih innifsu. Dana l-agir minn naha tieghu ma jridx jammonta ghal semplicemente uzu tal-oggett, izda l-agent irid iqis illi dak l-oggett sar proprjeta' tieghu u ghalhekk jaghmel uzu minnu bhala sid tieghu u dana bi profit ghalih.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Herbert Cassar** intqal:¹⁹

Hawnhekk il-Qorti tagħmel referenza ghall-awtur **Maino** (Commento al Codice Penale Italiano Vol. IV para 1951 pg 103) fejn l-awtur jikkumenta dwar l-artikolu 417 tal-Kodici Penali Taljan li huwa simili hafna kwazi kelma b'kelma ghall-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali.

Il-Maino jghid "l'elemento materiale del delitto in esame consiste nell'appropriarsi la cosa, convertendola in profitto di se o di un terzo." Ikompli jghid "la duplice formula dell'appropriazione e della conversione, quale fu mantenuta ed espresso nell'articolo 417, chiarisce il concetto dell'appropriazione, specificando che questa si compie colla conversione della cosa altrui a profitto proprio o di terzo." Maino jirriferi ghall-awtur Carrara "la criminosa' incomincia soltanto quando colui inverte la "causa possidendi", e per arbitrio suo sostituisce la "causa dominii" (illegittima, perche contro la volonta' del padrone) alla causa precedente che era legittima perche non dissentita ..... Abbiasi dunque come regola assoluta che quando si e' usato della cosa senza invertire la causa del possesso e cioe' se ne e' usato secondo la destinazione per la quale era stata consegnata dal proprietario, mai si avra' appropriazione indebita".

Il-gurista Maino jkompli jghid "al trove lo stesso autore ("il Carrara") aveva esposto ed esemplificato questo concetto, dicendo che l'eccedere, nel modo o nel tempo, lo stesso uso per quale la cosa era stata consegnata costituisce solo un titolo di indemnita' contrattuale ....."

Illi mhemmx dubbju li anke din l-imputazzjoni tirrizulta ampjament ippruvata izda għall-fini ta' piena qed titqies bhala assorbita fl-ewwel imputazzjoni, dik tal-frodi.

---

¹⁹ Deciza 17.05.2012 per Onor. Imħallef Dr. Michael Mallia; Appelli Inferjuri

Fir-rigward ta' piena l-Qorti qed tiehu in konsiderazzjoni il-fedina penali netta tal-imputat, in-natura tar-reati li qed tinstab htija dwarhom u cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ghal dawn il-motivi wara li rat l-artikoli 17, 31, 293, 294, 308, 309, 310(1)(a) tal-Kodici Kriminali ssib lill-imputat hati tal-akkuzi migjuba fil-konfront tieghu, u tikkundannah ghal 30 xahar prigunerijs.

Il-Qorti qed tichad it-talba tal-prosekuzzjoni ghall-hlas ta' danni mill-imputat lill-partie leza tenut kont tal-fatt li bil-konferma tagħha stess dawk il-flejjes kien intizi sabiex jigu falsifikati flejjes ta' munita Ewro.

Inoltre` b'applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta qed tordna lil imputat biex ihallas lir-Registratur ta' din il-Qorti s-somma ta' €485.69.

**Dr Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**